

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra jazyků

Bakalářská práce

Současná ekonomická situace v pohraniční oblasti Chebsko

Hana Hemmerová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hana Hemmerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Současná ekonomická situace v pohraniční oblasti Chebsko

Název anglicky

Current economic situation in the Cheb border area

Cíle práce

Cílem práce je popsat současnou ekonomickou situaci v pohraniční oblasti Chebska a na základě zjištěných výsledků stanovit vhodná doporučení k jejímu možnému zlepšení.

Metodika

V teoretické části budou charakterizovány základní ekonomické pojmy včetně HDP, trhu práce, nabídky, poptávky a nezaměstnanosti, dále bude provedena deskripce ekonomiky v České republice včetně životní úrovně obyvatelstva, výše nezaměstnanosti, možnosti zaměstnání a podílu německých/českých obyvatel na ekonomické situaci v pohraničních oblastech.

V praktické části bude provedena analýza ekonomické situace v Chebsku. Bude zde zahrnuta oblast domácností, podniků a veřejné správy. Bude také zohledněna role dotací z EU a jejich vliv na zlepšení ekonomické situace Chebska. K analýze budou použity aktuální údaje z ČSÚ, případně také údaje získané z Úřadu práce v Chebu. K zjištění dodatečných potřebných dat bude také použit dotazník zasláný obyvatelům Chebska různých věkových skupin. Získané informace budou zpracovány do grafů a tabulek.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

ekonomická situace v pohraničí, Chebsko, nezaměstnanost, EU dotace

Doporučené zdroje informací

- HAMPL, M. (2003): Diferenciace a zvraty regionálního vývoje Karlovarska: unikátní případ nebo obecný vzor?. Geografie – Sborník ČGS, 108, č. 3, s. 173–190.
- JEŘÁBEK, M. a kol. (2004). České pohraničí – bariéra nebo prostor zprostředkování? Praha, Česko: Academia. 296 s. ISBN 8020010513.
- KOVAŘÍK, D. (2017). Příběh slova Sudety. Živá historie. Brno: Extra Publishing s.r.o. s. 6-7.
- SEDLÁČEK, M. (2000). Základy ekonomické teorie. Praha: Vydavatelství ČVUT. 129 s. ISBN 80-01-02098-3
- WIEDEMANN, A. (2016). „Pojď s námi budovat pohraničí!“: Osídlování a proměna obyvatelstva bývalých Sudet 1945- 1952. Praha: Prostor. 472 s. ISBN 978-80-7260-337-4.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Michaela Peroutková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra jazyků

Elektronicky schváleno dne 11. 6. 2022

PhDr. Mgr. Lenka Kučírková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Současná ekonomická situace v Chebsku" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. března 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala především vedoucí mé práce Mgr. Michaele Peroutkové, Ph.D. za cenné rady a čas, který strávila nad vedením a konzultacemi mé práce.

Současná ekonomická situace v pohraniční oblasti Chebsko

Abstrakt

Téma této bakalářské práce se zabývá současnou ekonomickou situací v Chebsku. V teoretické části budou charakterizovány základní ekonomické pojmy (nabídka, poptávka, HDP, Trh práce, inflace) a ekonomické subjekty (domácnosti, firmy, stát). Dále bude popsána současná ekonomická situace v ČR a faktory, které jí ovlivňují. V praktické části bude provedena charakteristika oblasti Chebska a jeho historie. Dále bude popsána ekonomická situace z hlediska jednotlivých ekonomických subjektů s použitím dat z ČSÚ a popsány výsledky dotazníkového šetření rozeslané obyvatelům Chebska. V závěru budou doporučeny návrhy k možnému případnému zlepšení ekonomické situace.

Klíčová slova: ekonomická situace v pohraničí, Chebsko, trh práce, nezaměstnanost, EU dotace, domácnosti, firmy, veřejný sektor

Current economic situation in the Cheb border area

Abstract

The topic of this bachelor's thesis deals with the current economic situation in the Cheb border area. In the theoretical part, basic economic concepts (supply, demand, GDP, labor market, inflation) and economic subjects (households, companies, state) will be characterized. Next, the current economic situation in the Czech Republic and the factors influencing it will be described. In the practical part, the characteristics of the Cheb region and its history will be covered as well as the economic situation from the point of view of individual economic subjects using data from the Czech Statistical Office. The results of a questionnaire survey sent to the residents of the Cheb region will be presented using graphs and tables. At the end, suggestions will be recommended for possible improvement of the economic situation.

Keywords: economic situation in a border area, Cheb region, unemployment, EU subsidies, households, companies, public sector

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika.....	11
2.1.	Cíl práce	11
2.2.	Metodika	11
3	Teoretická východiska.....	12
3.1.	Ekonomická teorie	12
3.2.	Ekonomické subjekty	13
3.2.1.	Domácnosti	13
3.2.2.	Firmy	13
3.2.3.	Stát	13
3.3.	Poptávka.....	13
3.3.1.	Determinanty poptávky	14
3.3.2.	Zákon poptávky.....	14
3.3.3.	Poptávková křivka.....	15
3.3.4.	Agregátní poptávka	15
3.4.	Nabídka	16
3.4.1.	Determinanty nabídky	16
3.4.2.	Zákon nabídky.....	17
3.4.3.	Nabídková křivka.....	17
3.4.4.	Agregátní nabídka	18
3.5.	Tržní rovnováha	18
3.6.	HDP.....	19
3.6.1.	Měření HDP	19
3.6.2.	HND	19
3.7.	Inflace.....	19
3.7.1.	Měření inflace	20
3.7.2.	Druhy inflace.....	20
3.8.	Trh práce a nezaměstnanost	21
3.8.1.	Trh práce	21
3.8.2.	Nezaměstnanost	21
3.9.	Současná ekonomická situace v ČR.....	22
4.	Vlastní práce.....	24
4.1.	Charakteristika Chebska.....	24

4.1.1. Historie.....	24
4.1.2. Euroregio Egrensis.....	25
4.1.3. Popis ekonomické situace.....	31
4.1.4. Domácnosti.....	31
4.1.5. Firmy.....	32
4.1.6. Veřejný sektor.....	32
4.2. Dotazníkové šetření.....	33
5. Výsledky a doporučení.....	47
5.1.1. Výsledky dotazníkového šetření.....	47
5.1.2. Porovnání dat.....	48
5.1.3. Doporučení.....	48
6. Závěr.....	50
7. Seznam použitých zdrojů.....	51
8. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	53
8.1. Seznam obrázků.....	53
8.2. Seznam tabulek.....	53
8.3. Seznam grafů.....	53
8.4. Seznam použitých zkratk.....	54
Přílohy.....	55

Úvod

Tématem mé bakalářské práce je, „Současná ekonomická situace v Chebsku“. Toto téma jsem si vybrala proto, že z regionu Chebska pochází moje rodina a často je navštěvuji, tudíž je mi tato oblast blízká. Touto cestou bych chtěla udělat náhled na současnou ekonomickou situaci a navrhnout z mého různé možnosti zlepšení ekonomické situace v regionu, aby se obyvatelům Chebska mohlo žít lépe.

V teoretické části objasním základní ekonomické pojmy, jak je nabídka, poptávka, HDP, inflace, trh práce a nezaměstnanost a další, které budu konkrétně používat a popisovat v rámci Chebska v praktické části. V praktické části charakterizuji současnou ekonomickou situaci v Chebsku, zaměřím se na všechny 3 ekonomické subjekty v Chebsku, na domácnosti, firmy a veřejný sektor, představím je blíže a podívám se na to, jak ovlivňují ekonomiku v oblasti Chebska. Také zde bude vyhodnocen dotazník zasláný těmto ekonomickým subjektům a na základě těchto dat předloženy návrhy na zlepšení současné ekonomické situace v Chebsku.

Myslím si, že by tato práce mohla být v budoucnu přínosná jak pro správu regionu Chebska, tak i pro obyvatele Chebska, kterým by se mohl díky návrhům v mé práci zpříjemnit život v jejich regionu.

Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Cílem práce je popsat současnou ekonomickou situaci v pohraniční oblasti Chebska a na základě zjištěných výsledků stanovit vhodná doporučení k jejímu možnému zlepšení.

2.2. Metodika

V teoretické části budou charakterizovány základní ekonomické pojmy včetně nabídky, poptávky, HDP, trhu práce a nezaměstnanosti, dále bude provedena deskripce ekonomiky v České republice včetně životní úrovně obyvatelstva a výše nezaměstnanosti.

V praktické části bude provedena analýza ekonomické situace v Chebsku. Bude zde zahrnuta oblast domácností, podniků a veřejného sektoru. Bude také zohledněna role dotací z EU a jejich vliv na zlepšení ekonomické situace Chebska. K analýze budou použity aktuální údaje z ČSÚ. Dále bude ke zjištění potřebných dat použit dotazník za účelem kvantitativního výzkumu, složený z řady otázek, zaslaný obyvatelům Chebska různých věkových skupin. Získané informace budou zpracovány do grafů a tabulek.

Dotazník je jeden ze způsobů sběru dat v kvalitativním výzkumu. Jedná se o soubor předem připravených otázek, které mají logické uspořádání a jsou předkládány respondentovi k vyplnění v písemné podobě. Lze tak zjistit respondentův pohled na daný zkoumaný problém (Masarykova univerzita, 2019). Dotazník může být předkládán respondentům jak ve fyzické podobě na papíře, tak v elektronické podobě pomocí různých online formulářů.

Teoretická východiska

3.1. Ekonomická teorie

Nejdříve je nutné přiblížit pojem ekonomie jako takové. Jako první definici ekonomie uvedl skotský filozof Adam Smith (1778) ve svém díle *Pojednání o podstatě a původu bohatství národů*, kde říká: „*Ekonomie je vědní obor, který se zabývá vedením státu a tvorbou legislativy, příjmy a živobytím lidí ... (a) poskytováním zdrojů státu nebo společnosti pro zajištění veřejných služeb. Představuje teorii spontánního řádu se svobodou, konkurencí a dělbou práce jako nezbytnými předpoklady bohatství všech členů společnosti, s podobností o neviditelné ruce trhu.*“ Tato definice je v současnosti stále uznávaná, avšak přeci jen od doby Adama Smitha uteklo pár století. V současné době je považována za pravděpodobně nejvíce aktuální a přesnou definici tato od Lionela Robbinse (1932), kde říká: „*Ekonomie je vědou, která studuje lidské chování jako vztah mezi cíli a nedostatkem, které mají alternativní použití.*“ (Lionel Robbins, 1932). Ekonomie tedy studuje způsob lidského chování, kterým jsou získány výstupy – statky a služby, využitím a zpracováním vstupů – vzácných zdrojů.

Ekonomie se dělí na dvě části: Mikroekonomii a makroekonomii. Mikroekonomie se zabývá chováním jednotlivých ekonomických subjektů, ze kterých se skládá národní hospodářství a chováním mezi nimi (Sedláček, 2000, str. 9).

Makroekonomie se zabývá národním hospodářstvím jako celkem. Dívá se na celkově na to, jak se ekonomické aktivity těchto subjektů spojují a vytváří tak dané ekonomické prostředí ve státě (Torras a kol., 2018, str. 43).

Existuje ještě jedna, poměrně samostatná část ekonomie, avšak těsně spojená jak s mikroekonomií, tak makroekonomií. Nazývá se mezinárodní ekonomie neboli v překladu *global economy*. Jedná se o systém ekonomických pravidel a norem, kterými jsou ekonomické subjekty propojeny v různých částech světa v rámci mezinárodních vztahů. Ekonomické subjekty zahrnují všechny jednotlivce, skupiny a organizace které ovlivňují ekonomickou aktivitu země. (Torras a kol., 2018, str. 44).

3.2. Ekonomické subjekty

3.2.1. Domácnosti

Domácnosti jsou jedním ze tří základních ekonomických subjektů. Tvoří je jedinci nebo skupiny lidí, kteří spolu žijí a hospodaří ze společných peněžních prostředků. Část těchto prostředků jsou povinni odvést státu na daních, ten jim pak na oplátku může vyplácet část prostředků ve formě sociální podpory (Hřebík, 2013, str. 38). Poptávají statky a služby na trhu a kupují si je od firem. Jsou zároveň i majitelé výrobních faktorů tedy práce, půdy a kapitálu, které na trhu nabízejí firmám (Sedláček, 2000, s. 8).

3.2.2. Firmy

Firmy nakupují výrobní faktory na trhu od domácností a zároveň nabízejí statky a služby na trhu domácnostem, které jim pak prodávají za určitou tržní cenu. Jejich cílem je výtěžek a maximalizace zisku (Sedláček, 2000, s. 8). Státu jsou povinni platit daně stejně jako domácnosti, naopak však mohou od státu získat podporu ve formě dotací nebo úlev na daních (Hřebík, 2013, s. 38).

3.2.3. Stát

Tento subjekt představují státní instituce, jako je parlament, vláda, ministerstva a další. Stát vstupuje jak na trh výrobních faktorů, tak na trh statků a služeb, aby do nich mohl zasahovat za účelem zajištění stabilního národního hospodářství. Odstraňuje negativní dopady ekonomiky a stimuluje ekonomiku k pozitivním výsledkům na trhu (Hřebík, 2013, s. 38).

3.3. Poptávka

Poptávka je množství statku, které jsou kupující ochotni za danou cenu na trhu nakoupit. Poptávka je tedy určena chováním kupujících na trhu. K znázornění této relace slouží poptávková křivka, případně poptávková tabulka. Poptávku rozdělujeme na 3 typy – individuální, tržní a agregátní. Individuální poptávka je poptávka jednoho kupujícího po určitém výrobku nebo službě, tržní poptávka vyjadřuje poptávku všech kupujících po daném výrobku nebo službě a agregátní poptávka vyjadřuje poptávku všech občanů konkrétní země po všech jejích výrobcích a službách (Hřebík, 2013, s. 38).

3.3.1. Determinanty poptávky

Determinanty poptávky jsou faktory, které ovlivňují poptávku. Prvním takovým faktorem, dalo by se říct nejvýznamnějším, je cena výrobku. Když zůstanou ostatní faktory, ovlivňující poptávku stejné, tak lze říct, že když změní cena výrobku, změní se také jeho poptávané množství (Hřebík, 2013, s. 41-42). S cenou samotného výrobku se pojí cena příbuzných produktů neboli substitutů. Jsou to produkty, které se dají nahradit a jsou spotřebovávány stejným způsobem. Tento faktor působí na poptávku tak, že pokud se změní cena těchto substitutů, změní se také ochota spotřebitelů nakupovat daný produkt – se zvýšenou cenou substitutů budou spotřebitelé poptávat více daný produkt, avšak se sníženou cenou budou poptávat daný produkt méně (Jurečka, 2013, str. 55).

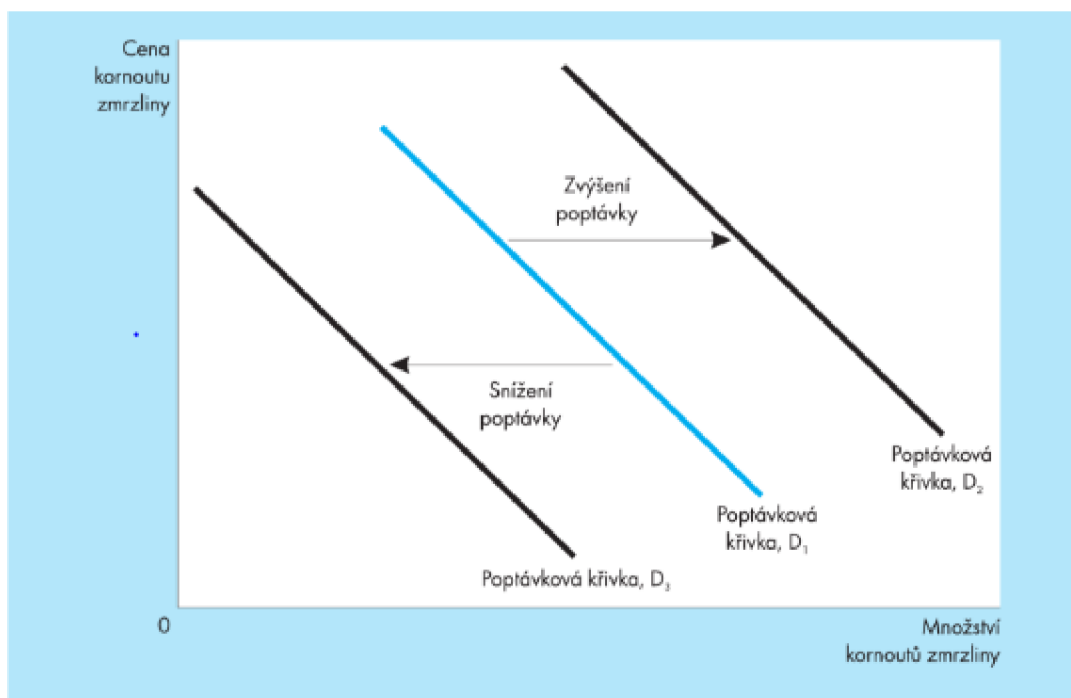
Dalšími faktory ovlivňujícími poptávku jsou podle Hřebíka (2013, s. 43) marketingové a ostatní vlivy. Prvním je reklama, která působí na poptávku tak, že pokud bude mít výrobek dobrou reklamu, poptávka po něm bude vyšší. Další vliv na poptávku má očekávání cenových změn, tzn. že když budou spotřebitelé do budoucna očekávat snížení ceny výrobku, tak v současnosti omezí jeho spotřebu. Počet poptávajících také determinuje poptávku tím, že čím více spotřebitelů bude výrobek poptávat, tím více bude poptávaného množství. Demografické změny ovlivňují poptávku např. s nižší porodností bude nižší poptávka po výrobcích pro novorozence. Osobní preference spotřebitelů působí na poptávku tím, že každý spotřebitel preferuje jiný typ výrobku nebo služby a bude jí rozdílně poptávat. Posledním zmiňovaným faktorem působícím na poptávku jsou módní trendy, tzn. že jestliže se produkt stane populárním, poptávka po něm se bude zvyšovat.

3.3.2. Zákon poptávky

Zákon poptávky znamená, že se zvyšující cenou klesá množství poptávaného zboží (služby) a opačně se snižující cenou se zvyšuje množství poptávaného zboží (služby). Tento zákon funguje, protože zboží, jehož cena se zvyšuje, může spotřebitel substituovat zbožím levnějším, které bude jeho potřebu uspokojovat stejně jako zboží prvotní, což bylo již zmíněno v předchozí podkapitole. Dalším důvodem je také, že zvednutí ceny zboží způsobuje pokles kupní síly důchodu, se kterým spotřebitelé hospodaří, a to vyvolává snížení poptávaného množství zboží (Jurečka, 2013, str. 54).

3.3.3. Poptávková křivka

Poptávková křivka se řídí zákonem poptávky. Značí změnu poptávaného množství na trhu při snížení nebo naopak zvýšení ceny za podmínky, že zůstanou všechny ostatní faktory, ovlivňující poptávku, konstantní. Pokud však tyto faktory začnou poptávku ovlivňovat, způsobí to posun poptávkové křivky. Jakékoliv působení těchto faktorů, které vyvolá zvýšení poptávaného množství při kterékoliv ceně, způsobí pohyb poptávkové křivky směrem doprava. V opačném případě, pokud nějaký faktor vyvolá snížení poptávaného množství při jakékoliv ceně, poptávková křivka se posune směrem doleva (Mankiw, 1999). Takovýmto faktorem může být např. cena výrobku, znázorněna na příkladu změny ceny kornoutu zmrzliny a tím způsobené následné změny poptávaného množství zmrzliny na obrázku níže.

Obrázek 1: Graf poptávkové křivky

Zdroj: Mankiw, 1999, str. 92

3.3.4. Agregátní poptávka

Agregátní poptávka je charakterizována odlišným množstvím reálného produktu, které chtějí domácnosti, firmy, vláda a zahraniční jednotky nakoupit při odlišných cenových hladinách. Tento vztah je znázorněn graficky klesající AD křivkou (agregátní poptávky), což

znamená, že pokud se snižuje cenová hladina, zvyšuje se poptávané množství reálného hrubého domácího produktu a naopak (Jurečka, 2017, s. 61).

3.4. Nabídka

Nabídka je vztah mezi množstvím zboží, které prodávající mají v úmyslu prodat a určitou cenou, za kterou jí chtějí prodat. Nabídka tedy popisuje ekonomické chování výrobců (prodávajících). Existují tři typy nabídky, stejně jako u poptávky – individuální, tržní a agregátní. Individuální nabídka představuje jednoho prodávajícího, který nabízí určité zboží nebo službu. Tržní nabídka značí nabídku všech prodávajících určitého výrobku nebo jiného ekonomického statku a agregátní nabídka znázorňuje celkovou nabídku všech výrobců v dané zemi a všech statků, které nabízejí (Hřebík, 2013, s. 44).

3.4.1. Determinanty nabídky

Jsou to faktory, které ovlivňují množství nabízeného množství na trhu. Existuje jich mnoho, Jurečka a kol. (2013, str. 62) popisuje ty hlavní a nejdůležitější:

Prvním důležitým faktorem je cena jiných produktů neboli výrobních substitutů nebo komplementů. Výrobní substituty jsou výrobky, které může firma vyrábět na stejném zařízení stejnou technologií. Výrobní substituty ovlivňují nabídku tak, že při zvýšení ceny výrobního substitutu se sníží nabízené množství produktu, a naopak při snížení ceny substitutu se nabízené množství zvýší. Výrobní komplementy jsou výrobky vyrobené společně při výrobním procesu a ovlivňují nabídku jiným způsobem než substituty. Při zvýšení ceny komplementu se totiž zvyšuje nabídka daného produktu a snížením ceny komplementu se zase snižuje nabídka produktu (Jurečka, 2013, str. 62).

Dalším faktorem ovlivňujícím nabídku je cena vstupů použitých k výrobě. Zvýšení ceny vstupů povede ke snížení nabídky a snížení ceny vstupů naopak vede ke zvýšení nabídky (Jurečka, 2013).

Třetí důležitý faktor, technologie výroby, vede k zvýšení nabídky produktu, protože snižuje náklady, jelikož je firma schopna vyrobit více se stejným množstvím výrobních vstupů (Jurečka, 2013).

Čtvrtý faktor se nazývá očekávání firmy. Znamená to že firma např. předpokládá, že v budoucnu bude cena jejího produktu vyšší, a proto se může rozhodnout snížit svou současnou nabídku, aby mohla zvýšit svou nabídku v budoucnu (Jurečka, 2013).

Pátým, posledním faktorem, který zde bude popsán, je počet firem na trhu. Pokud se na trhu objeví další firmy, které budou nabízet jeden daný produkt, jeho nabídka se bude zvyšovat. Tím se zvýší počet prodávajících, který povede zákonně ke snížení nabídky daného produktu (Jurečka, 2013).

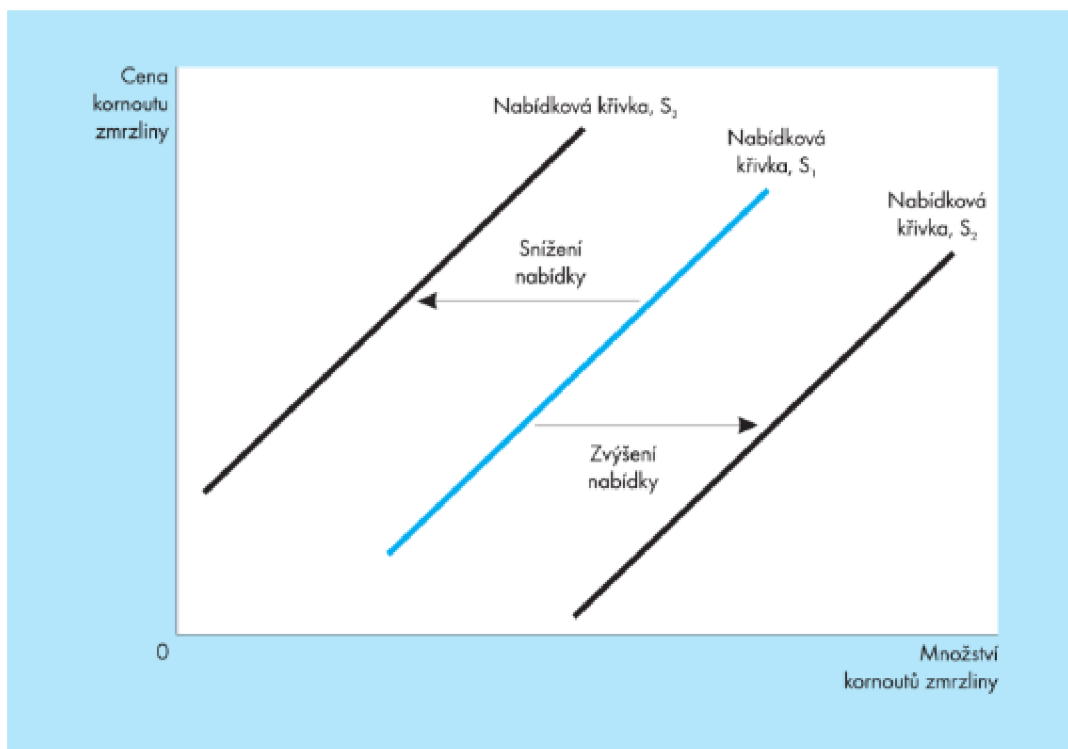
Samozřejmě existuje celá řada dalších determinantů, ovlivňujících nabídku, zde byly však byly popsány ty nejrelevantnější.

3.4.2. Zákon nabídky

Zákon nabídky nám říká, že pokud na nabídku nepůsobí ostatní faktory, tak při zvýšení ceny roste nabízené množství (zboží nebo služby) a naopak, pokud se cena sníží, snižuje se s ní také nabízené množství (Jurečka, 2013, str. 62).

3.4.3. Nabídková křivka

Nabídka je funkce, kterou vyjadřuje nabídková křivka. Nabídková křivka odráží zákon nabídky tzn. pokud se změnou ceny změní množství zboží a žádné jiné faktory na tuto změnu nepůsobí, posouvá se firma podél své nabídkové křivky. Avšak pokud začnou na nabídku působit jiné faktory, posouvá se samotná nabídková křivka. Když tyto faktory způsobí zvýšení nabízeného množství, posune se nabídková křivka pravým směrem. Naopak pokud tyto faktory způsobí pokles množství nabízeného množství, posune se nabídková křivka směrem doleva. Takovýmto faktorem může být např. cena výrobku znázorněna na příkladu změny ceny kornoutu zmrzliny a tím způsobené následné změny nabízeného množství kornoutů zmrzliny na obrázku níže. (Mankiw, 1999, str. 96-97)

Obrázek 2: Graf nabídkové křivky

Zdroj: Mankiw, 1999, str. 97

3.4.4. Agregátní nabídka

Agregátní nabídka je (jak již bylo zmíněno výše) celkový objem produkce, která bude dostupná na trzích v dané zemi při určitých cenách (Hřebík, 2013). Ukazuje výši reálného hrubého domácího produktu, který je produkován při jakékoliv výši cenové hladiny. Agregátní nabídku lze zobrazit graficky pomocí křivky AD (Jurečka, 2017, s. 68).

3.5. Tržní rovnováha

Je bod, ve kterém se protíná nabídka a poptávka a značí jejich vzájemnou interakci. Tržní rovnováha značí stav, ve kterém je množství statku, které chtějí kupující koupit, stejné, jako množství statku, které chtějí prodávající prodat, oba za stejnou neboli rovnovážnou cenu. Toto, výše popsané množství, se nazývá rovnovážné (Mankiw, 1999, str. 98).

Jedná se o ideální stav, ve kterém jsou všichni aktéři maximálně spokojeni – kupující koupili takové množství produktu, jaké chtěli a prodávající zase prodali přesně tolik, kolik měli v plánu prodat. Aby se trh dostal do rovnováhy, musí fungovat zákon nabídky o

poptávky: Cena produktu se upravuje tak, aby se dostala nabídka a poptávka daného produktu do rovnovážného stavu (Mankiw, 1999, str. 98).

3.6. HDP

Vyjadřuje kolik se vyrobilo statků a služeb na území daného státu za dané časové období. Je hlavním ukazatelem toho, jak je ekonomika daného státu výkonná. Skládá se z celkové spotřeby (domácností a státu) investic a čistého vývozu (Český statistický úřad, 2023).

3.6.1. Měření HDP

HDP se měří třemi způsoby – produkční, výdajovou a důchodovou metodou:

Produkční metoda: spočteno jako produkce minus mezipotřeba plus daně z produktů snížené o dotace na produkty.

Výdajová metoda: počítá se jako součet spotřeby C + investic I + vládních výdajů G + čistého vývozu NX.

Důchodová metoda: HDP se počítá jako součet důchodů domácností v národní ekonomice celkem, tedy mezd + úroků + zisků + rent + příjmy ze samozaměstnání (Český statistický úřad, 2023).

3.6.2. HND

Hrubý národní důchod vyjadřuje, kolik se toho vyrobilo za určité období, tady ovšem na rozdíl od hrubého domácího produktu, nevyjadřuje, kolik se toho vyrobilo na určitém území, ale určuje, kolik se vytvořilo výrobků a služeb pomocí výrobních faktorů rezidentů v ČR i v zahraničí. Počítá se jako HDP plus saldo prvotních důchodů rezidentů v zahraničí minus saldo důchodů nerezidentů v ČR (Český statistický úřad, 2015).

3.7. Inflace

Inflace je zvednutí cenové hladiny, a tím zapříčiněné snížení kupní síly peněžních prostředků. Nejedná se tedy o zvyšování cen jednotlivých produktů a služeb, ale o zvýšení celé cenové hladiny v jedné ekonomice – některé produkty tak mohou být levnější. Inflace vzniká tak, že se počet peněz v ekonomice zvyšuje větší rychlostí než reálný produkt

ekonomiky. Příčin inflace může být několik, avšak v pozadí každé této příčiny je zvýšená nabídka peněz, bez ní totiž ke zvýšení cenové hladiny nemůže dojít. Opakem inflace je deflace neboli snížení celkové hladiny cen, tak se však vyskytuje jen velmi zřídka (Jurečka, 2017, s. 128).

3.7.1. Měření inflace

Inflace se měří podle cenových indexů neboli váženým průměrem cen souboru statků různého druhu. K jednotlivým statkům se pak přiřazují váhy, které se určují podle podílů cen statků na celkových výdajích. Existují 3 druhy cenových indexů – deflátor GDP (poměr reálného a nominálního důchodu), index cen výrobců (PPI) a index spotřebitelských cen (CPI). V dnešní době se používá k měření především Index spotřebitelských cen. Ten porovnává náklady, které musí domácnosti vynaložit na pořízení určitého spotřebního koše výrobků a služeb v běžném období s náklady na stejný spotřební koš v základním období (Sedláček, 2000, s. 110). Daný spotřební koš zahrnuje všechny, nebo alespoň většinu statků, které běžné domácnosti spotřebovávají. Obsahuje zpravidla přes 1000 ekonomických statků různého druhu (Farkačová, 2021, str. 131).

3.7.2. Druhy inflace

Existují 3 druhy inflace: plíživá, pádivá a hyperinflace. Plíživá inflace trvá relativně dlouho, je nízká, ustálená a pohybuje se okolo deseti procent. Ve zdravé ekonomice je normální a nemá na ní výrazný nepříznivý vliv. Pádivá inflace roste naopak rychle, v řádu stovek až tisíc procent. Tento typ inflace již představuje pro ekonomiku problém, který je spojen s vysokými výdaji jak v oblasti ekonomické, tak sociální. Nejextrémnější formou inflace je pak hyperinflace. Růst cen stoupá v řádech tisíců, deseti a statisíců procent, přičemž peníze prakticky ztrácí svoji hodnotu – jde vlastně o krach monetárního systému země. Při tomto druhu inflace se současné obchodování s penězi postupně mění na směnný obchod, jelikož peníze přestávají být validním prostředkem k obchodování. (Jurečka, 2017, s. 135)

3.8. Trh práce a nezaměstnanost

3.8.1. Trh práce

Trh práce je místo střetu dvou ekonomických subjektů – domácností a firem, které spolu interagují prostřednictvím poptávky nabídky práce. Firmy poptávají práci po domácnostech, které nabízejí své pracovní síly za určitou mzdu, jenž jsou firmy ochotni odměnit penězi. Poptávka je uspokojená, pokud jsou všechna pracovní místa zaplněná, zaměstnanci v pracovním poměru nebo osobami výdělečně činnými. Neuspokojená poptávka po práci jsou naopak nezaplňená pracovní místa, které chtějí firmy zaplnit. Nabídku práce představují ekonomicky aktivní osoby, které jsou ochotni pracovat za stanovenou mzdu. Uspokojená nabídka značí stejně jako uspokojená poptávka práce, počet ekonomicky aktivních obyvatel na pracovních pozicích. Neuspokojená nabídka práce pak tvoří osoby ochotné pracovat, které však z jakéhokoliv důvodu nemohou sehnat práci. Může se jednat například o nedostatek pracovních míst na trhu práce apod. (Tvrdý, 2008, str. 22)

3.8.2. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je situace, kdy na trhu práce dochází k nerovnováze, jelikož poptávka po pracovních místech je vyšší než nabídka práce. Je to tedy stav, kdy je na trhu práce nedostatek pracovních míst a lidé, kteří chtějí pracovat, si z tohoto důvodu práci nemohou najít. Osoby v tomto stavu se označují jako nezaměstnaní. Abychom mohli tyto osoby považovat za nezaměstnané musí splnit tyto podmínky: musí být starší patnácti let, aktivně si hledat práci a být připraveni nastoupit do pracovního procesu do 14 dnů. Tito lidé jsou většinou evidováni na úřadu práce a náleží jim tak podpora v nezaměstnanosti. Tyto lidé se řadí do kategorie ekonomicky aktivního obyvatelstva spolu s lidmi, kteří vykonávají aktivně práci za placenou mzdu. Opačnou kategorií je ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, kdy tyto osoby buď nemohou pracovat (osoby mladší 15-ti let, v důchodovém věku, invalidé), nebo pracovat nechtějí a práci aktivně nehledají např. ženy na mateřské dovolené, osoby bez domova atd. (Jurečka, 2017, str. 137)

Nezaměstnanost se měří pomocí obecné míry nezaměstnanosti. Ta představuje procentuální podíl počtu nezaměstnaných osob k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu (Sedláček, 2000, str. 117):

$$\frac{\text{Počet nezaměstnaných}}{\text{Ekonomicky aktivní obyv.}} \times 100$$

V České republice zkoumá míru nezaměstnanosti Český statistický úřad (ČSÚ). Jedná se o průzkum Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) na vybraném vzorku asi 25 000 domácností. Na bázi tohoto šetření určuje ČSÚ hodnotu tzv. obecné míry nezaměstnanosti. Tento ukazatel slouží jak pro zjištění situace na národním trhu práce, tak pro srovnávání s dalšími státy. Míru nezaměstnanosti zjišťují také mezinárodní instituce s použitím národních databází jako EUROSTAT (Evropský statistický úřad) nebo OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) (Jurečka, 2017, s. 155).

3.9. Současná ekonomická situace v ČR

Tato kapitola je zaměřena na současnou ekonomickou situaci v ČR, kterou od roku 2020 poznamenala epidemie COVIDU-19, která značně zasáhla ekonomiku Česka a jejíž následky jsou nadmíru znatelné i po téměř 3 letech od vypuknutí pandemie. Pandemie Covidu – 19 značně zpomalila ekonomický růst Česka a v některých případech ho dokonce zastavila. Díky propuknutí pandemie v roce 2020 se vláda ČR rozhodla zavřít všechny obchody a omezit služby, aby omezila šíření pandemie a ochránila svoje občany. Toto opatření však způsobilo nižší tržby firem a pozastavila tak ekonomiku Česka. Po zrušení opatření se však ekonomika začala regenerovat a tržby firem mírně rostly (Ministerstvo financí ČR, 2022).

Podle odhadů Mezinárodního měnového fondu vzrostla v roce 2021 ekonomika o 3,5 procenta, avšak v loni, v roce 2022 zpomalil ekonomický růst na 2,5 procenta. Nastal tedy pokles o 1 procento oproti minulému roku. Tento pokles je podle mezinárodního měnového fondu dán válkou na Ukrajině, která propukla ve zmiňovaném roce 2022, a jejími negativními dopady na hospodářství. Od loňského roku do letošního je díky válečnému konfliktu je ztížena regenerace ekonomiky Česka po pandemii, jelikož jak domácnosti, tak firmy, mají obavy z války a šetří – kupní síla domácností slábne, lidé nakupují pouze zboží pro ně nutně potřebné a firmy omezují své investice kvůli nejisté budoucnosti (Ministerstvo financí ČR, 2022).

„Hospodářský růst také značně zpomaluje rostoucí inflace, která v roce 2022 dosáhla průměrné míry 15,1 procenta.“ Tato hodnota je druhá největší v historii České republiky, předčena byla jen v roce 1993, s hodnotu 20,8 procenta. Díky inflaci se zvyšuje

cena potravin, pohonných hmot, elektřiny, zemního plynu, imputovaného nájemného (náklady vlastnického bydlení) a ostatních druhů zboží a služeb, což způsobuje zvyšování životních nákladů domácností. Stále rostoucí inflace tak způsobuje snižující se životní úroveň občanů ČR. Podle předpokladů na rok 2023 by však měl růst inflace zpomalovat, z části díky zastropování cen elektřiny a plynu pro domácnosti i podniky od začátku roku. Další složky inflace by měly také zpomalovat. V druhé polovině roku by podle prognózy České národní banky měla inflace klesnout na jednociferné číslo, díky ztišení nákladů, zpomalení zahraničního růstu ekonomiky a domácí poptávky (a trhu práce) a zpřísněné měnové politice. Díky měnové politice by se měla inflace klesnout až na dvou procentní hodnotu podle cíle České národní banky. (Ministerstvo financí ČR, 2022)

4. Vlastní práce

4.1. Charakteristika Chebska

Chebskem je označováno historické území nacházející se v nejzápadnější části České republiky (patří do něj také kus německé části Bavorska a Saska). Tato oblast se nachází v pohraniční oblasti s Německem, se kterým sousedí na západní části. Nachází se v Karlovarském kraji. Centrem oblasti je město Cheb.

4.1.1. Historie

Město Cheb patří k jednomu z nejstarších měst ležícím v Česku, jeho počátky vznikaly už 9. století na slovanském hradišti, které se nacházelo na pravé straně řeky Ohře. Na začátku 12. století přišli do této oblasti první němečtí kolonisté, dynastie Vohlbürgů, kteří zde postavili první kamenný hrad. Ten pak přestavěl jeden z nejvýznamnějších vládců, Fridrich Barbarossa, na císařskou falci, která se dochovala dodnes. Ve 13. století bylo mělo obeháno hradbami a získalo výsady svobodného říšského města. Pod českou nadvládu dostalo město poprvé v roce 1266, kdy město obsadil panovník Přemysl Otakar II. V roce 1322, za vlády Jana Lucemburského bylo město oficiálně připojeno k zemím Koruny české (Policie ČR, 2023).

Na počátku 16. století zasáhla město třicetiletá válka, která způsobila jeho značné poškození. Město bylo v tomto období také několikrát obléháno císařskými, saskými a švédskými vojsky. V tuto dobu zaznamenalo město Cheb významnou událost, zemřel zde generál Albrecht z Valdštejna (Turistické infocentrum Cheb, 2023).

V 17. století získává město novou barokní podobu, na které se podílela řada architektů jako byl K. Dienzenhofer nebo Baltazar Neumann, který pocházel z Chebu. V 18. století si prošel Cheb řadou změn a od roku 1723 je považován za součást koruny České a uznán svobodným královským městem (Policie ČR, 2023).

V roce 1981 bylo město za svou ojedinělou architekturu prohlášeno městskou památkovou rezervací. V současnosti je Cheb centrem sdružení Euroregia Egrensis na české části a stává se tak turistickým centrem této oblasti. (Policie ČR, 2023)

4.1.2. Euroregio Egrensis

Euroregio Egrensis je sdružení obcí a měst v rámci západočeského regionu i pohraniční oblasti mezi Českem a Německem. Vzniklo v roce 1993 podepsáním dohody v městě Cheb o spolupráci 3 pracovních sdružení – pracovního sdružení Čechy, Bavorsko a Vogtlansko/Západní Krušnohoří. Sdružení si klade za cíl navazovat přátelské vztahy mezi danými oblastmi a činí tak podporou všech forem spolupráce mezi městy, obcemi a institucemi v pohraničním euroregionu Čech, Bavorska a Saska/ Durynska. (Český statistický úřad, 2023)

Účelem EUREGIO EGRENSIS je podle jeho stanov podporovat „mezinárodní porozumění, toleranci a usmíření“, jakož i „komplexní, mírové, kooperativní partnerství“ (§ 2, 1) přes hranice mezi svobodnými státy Bavorska., Sasku a Durynska a České republiky přispívat po celém jejím území. EUREGIO EGRENSIS koordinuje a podporuje přeshraniční spolupráci a rozvoj v duchu dobrého sousedství a přátelství. Přeshraniční spolupráce se Saskem a Durynskem, a především s Českou republikou byla navázána po více než 20 letech. Pro mnoho lidí v německém regionu je však spolupráce s Českou republikou stále něčím neznámým a cizím – což ostatně platí i naopak pro českou stranu. (Euroregio Egrensis, 2023)

Cíle EUREGIO EGRENSIS tedy jsou podporovat stávající vztahy a vazby nebo stimulovat vztahy nové, odbourávat mentální a jazykové bariéry a přispět k integraci ČR do EU.

K podpoře přeshraničních projektů v bavorsko-českém příhraničí v oblasti EUREGIO EGRENSIS lze využít k financování přeshraničního projektu různé dotace. Nejvýznamnějším dárce je Evropská unie (EU).

Ve finančním období 2000-2006 EU podporovala přeshraniční projekty mezi Německem a Českou republikou prostřednictvím iniciativy Společenství INTERREG III. Ve finančním období 2007-2013 byl využit program Cíle 3 „Evropská územní spolupráce“ (také nazývaný INTERREG IV).

Rozlišuje se mezi projekty velkého rozsahu (odpovědné: regionální vládní agentury) a projekty malého rozsahu (odpovědné: EU regiony).

Dne 19. června 2015 byl oficiálně představen navazující program „Target ETZ Svobodný stát Bavorsko-Česká republika 2014-2020 (INTERREG V)“. V závislosti na členské zemi a spolkové zemi existují vlastní předpisy pro implementaci a zpracování

evropských finančních prostředků. Financování je omezeno na konkrétní oblasti. Euroregio Egrengensis s bavorskou, českou a sasko-durynskou částí patří zcela do oblasti financování. Při podání žádosti je rozhodující členský stát EU nebo spolková země, kde sídlí zadavatel projektu a kde se projekt realizuje. Odpovídající informace o procesu financování v Sasku, Durynsku a Čechách lze nalézt také na webových stránkách příslušných pracovních skupin Euroregio Egrengensis.

Jednotlivé projekty V rámci Euroregia Egrengensis:

INTERREG Bavorsko-Česká republika 2021-2027 je součástí Evropské politiky soudržnosti v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“. S pomocí evropských fondů podporuje přeshraniční spolupráci mezi Bavorskem a Českou republikou. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) jsou na program realizace přeshraničních projektů poskytovány prostředky EU v celkové výši 99 milionů eur. Prioritami jsou: Výzkum a přenos znalostí, Přizpůsobení se změně klimatu a ochraně životního prostředí, Vzdělání a Kultura a udržitelný cestovní ruch

Pro lepší řízení INTERREG je zásadní, aby projekty bavorsko-české spolupráce měly dopad na programovou oblast. Na bavorské straně zahrnuje programová oblast venkovské a městské části podél hranice a také oblasti v tzv. „2. řada okresů“. V Euroregio Egrengensis jsou to okresy Hof, Neustadt an der Waldnaab, Schwandorf, Tirschenreuth a Wunsiedel v pohoří Fichtelgebirge a také samostatná města Hof a Weiden. Na české straně tvoří programovou oblast kraje Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský. Pokud partneři sídlí mimo oblast programu, záleží na tom, zda a jaký má projekt dopad na oblast programu.

Financování projektů:

Projekt INTERREG Bavorsko-Česká republika 2021-2027 financuje velké projekty INTERREG Bavorsko-Česká republika a malé projekty

Další projekty jsou evropské, přesahující rámec České republiky. Jsou jimi:

INTERREG B a INTERREG EUROPE

Program INTERREG B Dunajský region

Program INTERREG B Střední Evropa

Program INTERREG B Severozápadní Evropa

Program INTERREG Europe

Program INTERREG B Střední Evropa I. Institucionální rámec

Programová oblast Střední Evropa je „rozhraním Evropy“. Zahrnuje devět zemí EU, ve kterých žije 30 % obyvatel EU. Ve střední Evropě existují velké ekonomické, geografické a strukturální rozdíly: regiony s rostoucími městskými a industrializovanými oblastmi kontrastují s více venkovskými a hospodářsky slabšími oblastmi. Následky železné opony jsou cítit dodnes. S cílem překonat regionální rozdíly a učinit střední Evropu odolnější vůči výzvám, jako je změna klimatu, se finanční období 2021–27 opírá o nadnárodní spolupráci pro chytřejší, ekologičtější, propojenější a lépe spravovanou střední Evropu. Program je zaměřen na veřejné a soukromé instituce z Německa (Bavorsko, Bádensko-Württembersko, Berlín, Braniborsko, Meklenbursko-Přední Pomořansko, Sasko, Sasko-Anhaltsko, Durynsko a region Braunschweig/Dolní Sasko), Itálie, Chorvatska, Rakouska, Polska, Slovenská republiky, Slovinsko, Česká republika a Maďarska. Celkový rozpočet je 225 milionů EUR z fondů ERDF (Evropský fond pro regionální rozvoj) Míra financování je 80 %. Od 22. března 2023 bude vyhlášena druhá výzva (2. výzva) k předkládání návrhů projektů ve finančním období 2021-2027. Druhá výzva je otevřena do 17. května 2023. Projekty druhé výzvy jsou určeny zejména k vývoji, testování a implementaci inovativních řešení, která na místě odpovídají aktuálním potřebám regionů a měst.

Pro financování pro období 2021-27 jsou identifikovány 4 programové priority, které jsou zdůvodněny v 9 cílech. Jedním z hlavních kritérií způsobilosti projektu je přiřazení k jednomu z těchto 9 tzv. specifických cílů (SZ):

Priorita 1: Spolupráce pro chytřejší střední Evropu – Specifické cíle: SZ 1.1 Posilování inovačních kapacit ve střední Evropě a 1.2 Rozvoj dovedností v oblasti chytré specializace, průmyslových změn a podnikání ve střední Evropě.

Priorita 2: Spolupráce pro zelenější střední Evropu: Specifické cíle SZ 2.1 Podpora energetického přechodu ke klimaticky neutrální střední Evropě SZ 2.2. Posílení odolnosti vůči klimatickým změnám ve střední Evropě SZ 2.3. Podpora oběhového hospodářství ve střední Evropě SZ 2.4. Ochrana životního prostředí ve střední Evropě SZ 2.5. ekologicky šetrný návrh městské mobility ve střední Evropě Priorita 3: Spolupráce pro lépe propojenou Evropu SZ 3.1. Zlepšení dopravního spojení venkovských a periferních regionů střední Evropy Priorita 4: Lepší správa pro spolupráci ve střední Evropě SZ 4.1 Posílení správy pro integrovaný územní rozvoj ve střední Evropě V. Domovská stránka programu <https://www.interreg-central.eu/> VI. Krajina

V programu INTERREG Bavorsko-Česká republika musí zapojení partneři a spolupracovat alespoň třemi z následujících čtyř způsobů: společné vypracování, společné provádění, sdílený personál a společné financování. Vedoucí partner podává společnou dvojjazyčnou (německo-českou) žádost o financování velkého projektu prostřednictvím elektronického aplikačního portálu JEMS (JEMS = Electronic Monitoring System). Žadatel se musí nejprve zaregistrovat jako uživatel na portálu JEMS. V oblasti Euregia jsou orgány odpovědnými za poradenství a podporu rozsáhlých projektů s bavorským vedoucím partnerem (tzv. úřady pro zpracování žádostí) vláda Horní Franky v Bayreuthu a vláda Horní Falce v Řezně. O velkých projektech rozhoduje bavorsko-český monitorovací výbor, ve kterém je zastoupeno také EUREGIO EGRENSIS s mandátem a hlasem.

Každý projekt musí být možné přiřadit k jedné z těchto prioritních

os nebo témat:

Priorita 1: výzkum a přenos znalostí

Priorita 2: Adaptace na změnu klimatu a ochrana životního prostředí

Priorita 3: Vzdělání

Priorita 4: Kultura a udržitelný cestovní ruch

Priorita 5: Lepší správa

INTERREG EUREGIO EGRENSIS je v případě potřeby k dispozici pro poradenství a podporu zainteresovaným stranám. V každém případě musí být projektová žádost koordinována s příslušným pracovištěm zpracování žádostí.

Co se týče přeshraničních malých projektů s obdobím financování 2014-2020 v celkovém objemu nákladů max. 25 000 eur, lze finančně je podpořit z evropských fondů z dispozičního fondu. Financování není z hlediska obsahu téměř omezeno. Lze financovat přeshraniční projekty v oblasti kultury, životního prostředí, přírody atd. Lze financovat i opatření pro setkávání občanů z Bavorska a České republiky. O přidělení těchto prostředků rozhoduje samostatný bavorsko-český regionální řídicí výbor (RLA). Bavorskou delegaci ve výboru tvoří šest zástupců předsednictva bavorské pracovní skupiny Euregio plus jeden zástupce vlád Horní Franky a Horní Falce jako hosté. Za českou stranu budou vysláni čtyři zástupci prezidia EUREGIO EGRENSIS Working Group Bohemia, z nichž každý bude

doplněn o zástupce z Plzeňského a Karlovarského okresu. Základní požadavky na způsobilost projektů s celkovými náklady do 25 000 eur jsou:

Dopad projektu musí být v oblasti financování.

Každý projekt musí mít významné pozitivní dopady na bavorské a české pohraničí. Do projektu musí být zapojen alespoň jeden bavorský a jeden český partner.

Partneři musí spolupracovat alespoň třemi z následujících čtyř způsobů: společné vypracování, společné provádění, spoluúčast zaměstnanců, spolufinancování. U projektů, které probíhají v oblasti EUREGIO EGRENSIS Working Group Bavaria, předkládá bavorský partner kanceláři dvojjazyčnou žádost (v němčině a češtině) o financování svého bavorského projektu. Při podání žádosti je třeba dodržet „Poznámky pro bavorské žadatele“ a „Společná pravidla pro způsobilost výdajů“. Rovněž je třeba vzít v úvahu „informační a komunikační povinnosti“ a pravidla pro zadávání zakázek. Základem pro financování malého projektu je oficiální programový dokument.

V rámci cílového dispozičního fondu ETZ INTERREG V 2016-2020 v oblasti pracovní skupiny EUREGIO EGRENSIS Bavorsko ve finančním období 2014-2020 bylo schváleno financování 02/2021: 1 545 484,48 €. Tyto projekty již byly schváleny a mají dosah do současné doby.

Zde je pár vybraných projektů ve spolupráci s okresem Cheb:

Projekty roku 2020:

1. Partnerský projekt města Stiffland a městské muzeum Mariánské Lázně: Putovní výstava "30 let otevření hranic"
2. Partnerský projekt Pracovní skupina EUREGIO EGRENSIS Bavorsko a pracovní skupiny EUREGIO EGRENSIS Čechy: Vývoj praktického slovníku pro veřejná správy v Bavorsku a Česká republice
3. Partnerský projekt Volkshochschule Hofer Land a Základní školy Cheb: Česko – německé setkávání žáků

Projekty roku 2021:

1. Partnerský projekt University of Hof a Západočeská univerzita v Plzni (patří i Cheb): Vnitřní hranice schengenského prostoru – Percepce dopadů opatření proti covid-19 na život v česko-bavorském příhraničí

2. Partnerský projekt pracovní skupiny Euroregio Egrensis Bavorsko a pracovní skupiny Čech: 25 let Bavorsko-českého výměnného školního roku v EUREGIU EGRENSIS

Projekty roku 2022:

1. Pracovní skupina EUREGIO EGRENSIS Bavorsko s pracovní skupinou EUREGIO EGRENSIS Čechy – Regionální sdružení obcí a měst: 25 let bavorsko-českého hostujícího školního roku v EUREGIO EGRENSIS. Cílem projektu je společné překonávání hranic, setkávání se v rámci Bavorsko-česká výroční setkání.
2. Okres Bayreuth a Dobrovolný svazek obcí Mariánskolázeňsko: Předávání znalostí v oblasti mobility, elektromobility a dopravy na vyžádání
3. Město Hof Město a Město Skalná: Německo-české jazzové jaro 2022

Název partnerského projektu 2023: Partnerský projekt Společnosti pro propagaci a realizaci Týdnů bavorsko-českého přátelství 2023 ve město Selb a LaRitma – Kulturní centrum Aš: Setkání se za účelem interaktivního kooperativního testování různých formátů událostí s ohledem na Týdny bavorsko-českého přátelství 2023

Co se týče aktuálního setkávání, 10. 2. 2023 se sešlo zasedání Euregio Egrensis v Tirschenreuthu k příležitosti 30letého působení přes hranice. Již přesně 30 let sdružuje lidi a instituce v německo-českém pohraničí. V únoru 1993 bylo založeno tripartitní sdružení v Chebu (E-ger). Aktuálně se za tímto účelem chystá jubilejní akce, která se uskuteční 21. dubna opět v Chebu. V rámci přípravy se členové Joint Euregio Presidium sešli v Okresním úřadu Tirschenreuth. Za předsednictví současného generálního hejtmána, okresního správce Rolanda Grillmeiera, jednali i zástupci z České republiky, Saska/Durynska a Bavorska také o dalších aktivitách v průběhu jubilejního roku 2023, jako je letní tábor mládeže, který se má konat. se konala v Selbu na začátku srpna. Okresní správce Roland Grillmeier upozornil, že jen v rámci programu INTERREG Bavorsko-Česká republika by se v období 2014-2020 naplánovalo zhruba 1,8 milionu eur na 154 malých projektů. Tím byla vykonána zásadní práce pro přeshraniční práci. Jeden je v současné době v procesu koordinace nové fáze financování v Bavorsku a Sasku. V budoucnu bude možné schvalovat malé projekty do 50 000 eur. (Euroregio Egrensis, 2023)

4.1.3. Popis ekonomické situace

ČSÚ nepracuje s názvem Chebsko, jelikož oblast zřejmě nemá jasně dané hranice a tento název by mohl být zavádějící. Proto se v této části budu zabývat ekonomickou situací okresu Cheb pomocí ukazatelů a příslušných dat z českého statistického úřadu za rok 2022, jelikož ČSÚ se nezmiňuje o názvu Chebsko

Rozloha okresu Cheb za rok činila 1046 km². Počet obcí nacházejících se na území okresu činil 40, z toho 10 má status města, jsou jimi města: Aš, Cheb, Františkovy lázně, Hranice, Lázně Kynžvart, Luby u Chebu, Mariánské lázně, Skalná, Plesná a Teplá. Tato města jsou znázorněna na obrázku dole:

Obrázek 3- Mapa okresu Cheb s vyznačenými městy

Zdroj: <https://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3402>

4.1.4. Domácnosti

Co se týče obyvatelstva v okrese Cheb, žilo zde k 1.1.2022 87 958 obyvatel, z toho 44 544 žen a 43 414 mužů. Do okresu se přistěhovalo 1 424 obyvatel a naopak 1 149 obyvatel se vystěhovalo. Struktura obyvatel dle věku v okrese Cheb za rok 2022 představuje různorodost. Podle ČSÚ je struktura obyvatel rozdělena do tří věkových kategorií, 0-14 let, 15-64 let a 65 a více let s procentním podílem na celkovém počtu obyvatel. Kategorie 0-14 let zaujímá 15 procent z celkového počtu obyvatelstva, nejmenší podíl ze všech zmíněných kategorií. Další, procentuálně nejvyšší kategorie, 15-64 let, činí 64 procent. Poslední

kategorie 65 a více let představuje 21 procent obyvatelstva okresu. Průměrný věk obyvatel za rok 2022 činil v okrese Cheb 43 let (Český statistický úřad, 2022)

Podíl nezaměstnaných osob na obyvatele ve věku 15-65 let činil v okrese Cheb 2,81 procent. K 1.1. 2022 bylo v evidenci úřadu práce zaregistrováno 1 735 uchazečů o zaměstnání, z toho 983 žen a 752 mužů, ženy tedy tvořily většinu. Počet pracovních míst v evidenci úřadu práce (3 649) byl vyšší než počet uchazečů o práci, konkrétně o 50 procent. Pracovních míst bylo tedy dvakrát více než uchazečů o práci. Je však otázka, proč uchazečům nevyhovovali nabízené pracovní pozice. Důvodem mohla být např. specifika práce, nízké platové ohodnocení nebo velká dojezdová vzdálenost. To jsou ovšem jen domněnky (Český statistický úřad, 2022).

4.1.5. Firmy

V roce 2022 bylo v okrese Cheb zaregistrováno 23 464 subjektů, z toho 5 550 právnických osob (24 procent). Obchodních společností bylo celkem 2883 a tvořily tedy 12 procent všech subjektů v okrese. Většinu registrovaných subjektů však tvořily fyzické osoby jako OSVČ (17 854), které představovaly 76 procent všech registrovaných subjektů (Český statistický úřad, 2022). Podle místostarosty Chebu patří mezi nejvýznamnější firmy v okrese Cheb patří např. firmy CHEVAK Cheb a.s., Playmobil CZ spol. s.r.o., apt Products s.r.o., a GP elektronik, s.r.o. (Místostarosta Chebu: Ing. Michal Pospíšil, 2023).

4.1.6. Veřejný sektor

Informace o veřejném sektoru byly získány z rozhovoru s místostarostou města Cheb, kde byl dotazován na správu města Cheb, na dotace a dotační projekty. Z rozhovoru bylo zjištěno, že v současnosti město Cheb úzce spolupracuje s německou stranou. Město Cheb je váženým členem sdružení Euregio Egrensis, což je sdružení měst a obcí na české straně a německé straně, na německé straně tam může obsahovat ještě některé právnické subjekty. Skládá se ze tří celků: z české strany, z bavorské strany a ze sasko-durynské strany. Každá strana v této struktuře má svého prezidenta, z něj pak bývá volen jednou za dva roky jeden společný prezident. Smyslem sdružení je poznávat se, navazovat kontakty, tvořit společné programy a projekty, které je možné uplatňovat na obecních úrovních. Toto je jedna z platforem, kde se můžou města potkávat, další je potom ta osobní, kdy města mají často svá partnerská města, nebo ta, se kterými jsou spřátelená, společně se stýkají a mají mezi

sebou nějaké vazby. Konkrétně město Cheb má od roku 2005 svoje partnerské město Hoff. Historické vazby má také s městem Marktredwitz, které leží 25 km od města Cheb, které pojí i společný znak.

Co se týče dotací, místostarosta říká, že město Cheb získává řadu financí z Evropské unie, z Evropy nebo z přeshraničních fondů, z malých projektů na běžné setkávání se, i z větších, investičních projektů, nebo školních projektů, které umožňují žákům např. výuku češtiny na německé straně. Evropské dotace hrají v Chebu velkou roli a město z nich čerpá na svůj rozvoj.

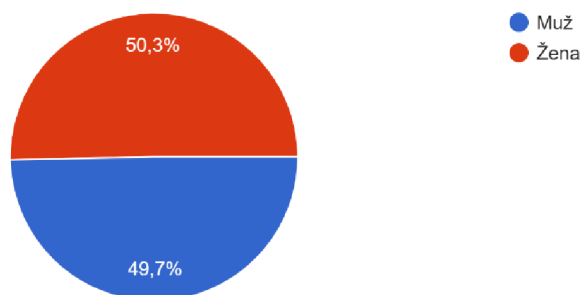
Nezaměstnanost v Chebu je sice nízká, ale místostarosta zmiňuje, že hlavním důvodem je to, že spoustu lidí pracuje v Německu a často tam odchází cenné pracovní síly, jako jsou např. řemeslníci a lékaři. Faktem je však to, že se tak nezatěžuje státní kasa, jelikož mají obyvatelé práci, i když část z nich pracuje v Německu. Dalším faktorem, který je však také třeba vzít v potaz, je to, že lidé zde žijí a utratí zde také své peníze např. ve formě nákupu potravin, nebo služeb. Má to tedy svá pro a proti (Místostarosta Chebu: Ing. Michal Pospíšil, 2023).

4.2. Dotazníkové šetření

V rámci práce byl proveden kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Dotazník byl zaměřen na sektor domácností, který se dotazoval obyvatel Chebska, jak vnímají současnou ekonomickou situaci a trh práce v regionu. Otázky se ptaly také na to, jestli se někdy chtěli díky těmto faktorům přestěhovat do jiného regionu. Osloveno bylo přibližně 200 respondentů z Chebu a okolních měst/vesnic a odpovědělo celkem 153 respondentů. Dotazník se skládal z celkem 19 otázek. Otázky č. 1, č. 2 a č. 3 byly zaměřeny na charakteristiku respondentů podle pohlaví, věku a dosaženého vzdělání. Na otázku č. 1 na pohlaví odpovědělo 77 žen a 76 mužů, procentuálně se jednalo o téměř poloviční rozdělení, jak můžeme vidět na grafu níže:

1. Jaké je vaše pohlaví?

153 odpovědí

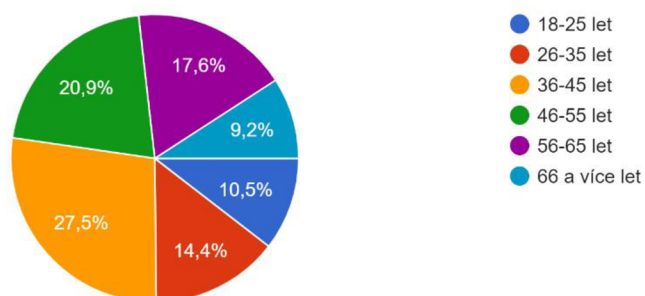
Graf 1: Odpovědi na otázku č. 1 – Pohlaví

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 2 byla zaměřena na věkovou strukturu obyvatel. Odpovědi byly rozděleny do 6 věkových kategorií po 10 letech, začínajících od 18 let, jelikož byl výzkum zaměřen na dospělé osoby pracující nebo schopné vykonávat práci. Nejvíce respondentů (42 dotazovaných) patří do věkové kategorie 36-45 let, téměř 28 procent, naopak nejméně (14 dotazovaných) patří do kategorie 66 a více let, celkem 9 procent. Věková struktura respondentů se ukázala jako vcelku rozmanitá, jak lze vidět na grafu níže:

2. Kolik je vám let?

153 odpovědí

Graf 2: Odpovědi na otázku č. 2 – Věk

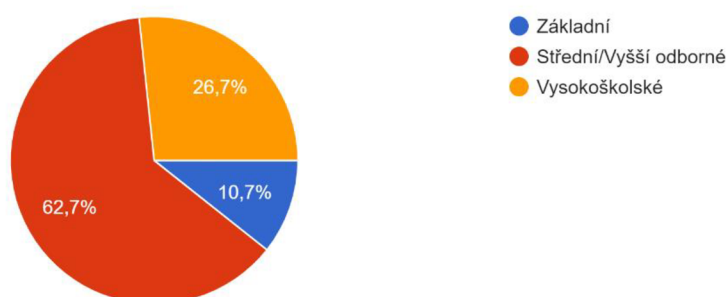
(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 3: Jaké je vaše dosažené vzdělání?

Otázka č. 3 zjišťovala dosažené vzdělání respondentů. Největší část respondentů 62,7 procent (97 dotazovaných), dosáhlo kategorie středního/ středního vyššího odborného vzdělání. Vysokoškolské vzdělání dosáhlo téměř 27 procent respondentů (40 dotazovaných). Nejméně respondentů, téměř 11 procent, uvedlo jako odpověď základní vzdělání (16 dotazovaných).

3. Jaké je vaše dosažené vzdělání?

150 odpovědí

Graf 3: Odpovědi na otázku č. 3 – Dosažené vzdělání

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 4: Kolik členů má vaše domácnost?

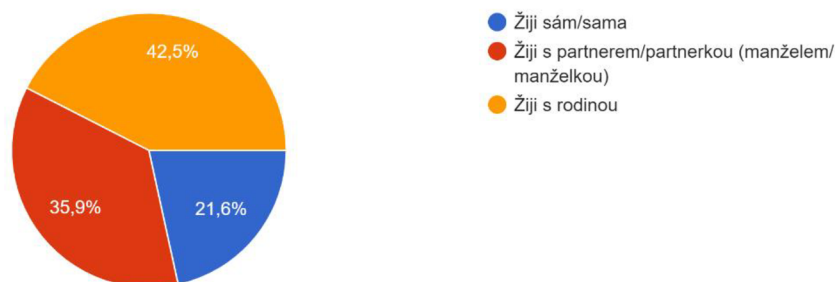
Otázka č. 5: Pokud žijete s rodinou, uveďte prosím počet členů.

Tyto otázky byly zaměřena na strukturu domácností. Na otázku č. 4. navazovala otázka č. 5. Z odpovědí respondentů bylo zjištěno, že nejvíce respondentů žije s rodinou,

téměř 43 procent. Otázka č. 5. se týkala respondentů, kteří odpověděli v předchozí otázce, že žijí s rodinou. Ti měli doplnit počet členů v domácnosti. Na otázku odpovědělo 68 respondentů. Ukázalo se, že nejvíce respondentů, téměř 43 procent, žije v 3členné domácnosti (27 dotázaných). Odpovědi na otázky č. 4 a č. 5 jsou zobrazeny v grafech níže.

4. Kolik členů má vaše domácnost?

153 odpovědí

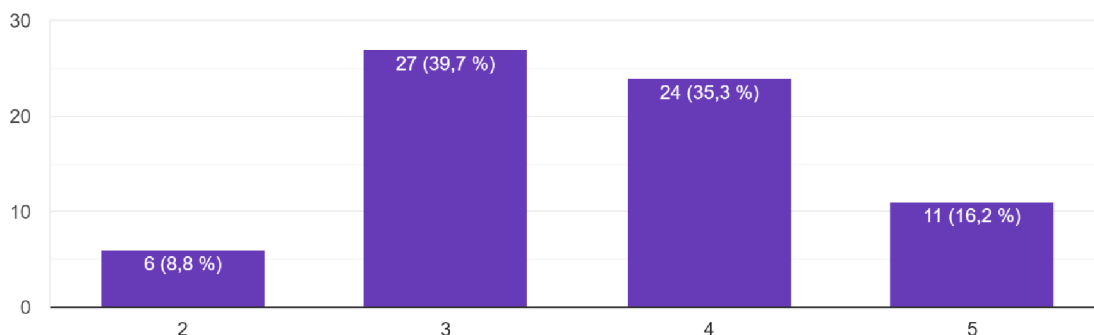

Graf 4: Odpovědi na otázku č. 4 – Struktura domácností

(Dostupné z: Google forms)

5. Pokud žijete s rodinou, doplňte prosím počet členů:

68 odpovědí

Graf 5: Odpovědi na otázku č. 5 – Počet členů domácností

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 6: Z jakého jste města/vesnice?

Otázka č. 6. se ptala na místo bydliště, respondenti měli uvést, odkud pochází. Na otázku neodpověděli všichni dotazovaní, odpovědělo pouze 144 lidí ze 153. Důvodem mohlo být, že se necítili komfortně sdělovat místo svého bydliště cizím lidem. Odpovědi byly různorodé, nejčastější však byla, že respondenti pochází z města Cheb. Tuto odpověď uvedlo přes polovinu dotázaných, konkrétně 53 procent (76 respondentů). Druhá nejčastější odpověď byla město Františkovy lázně (25 respondentů) ze kterou pak následovalo město Skalná (12 respondentů), Plesná (9 respondentů), Aš (7 respondentů) a Luby u Chebu (5

respondentů). Někteří respondenti uvedli jako místo bydliště také menší vesnice např. Nový Kostel a Starý Rybník (4 respondenti) nebo Vackov (2 respondenti).

Tabulka 1- Odpovědi na otázku č. 6: Místo bydliště

Město/vesnice	Celkem respondentů	
	n	%
Cheb	76	53
Františkovy Lázně	25	18
Plesná	9	6
Skalná	12	8
Aš	7	5
Luby u Chebu	5	3
Nový Kostel	4	3
Starý Rybník	4	3
Vackov	2	1
Celkem	144	100

Zdroj: Vlastní zpracování

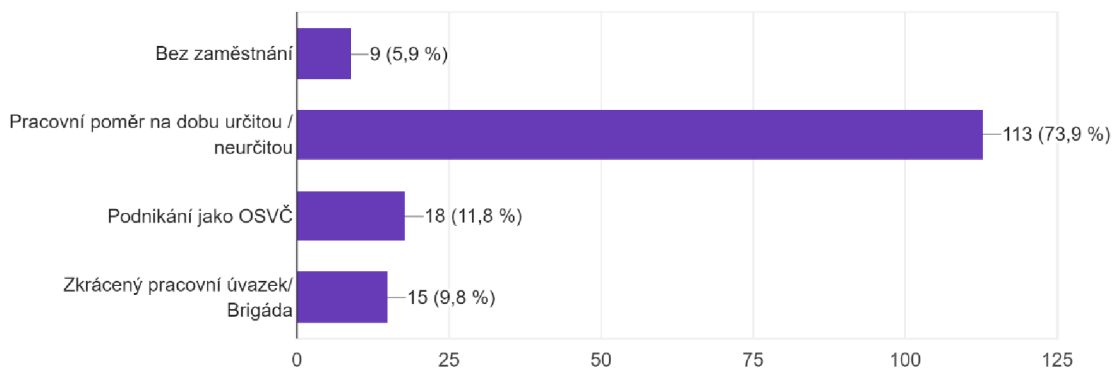
Otázky č. 7-16, byly zaměřeny na zaměstnanost respondentů, z toho otázky č. 15 a č. 16 se dotazovali na místo výkonu práce z hlediska státu, jelikož se jedná o pohraniční oblast s Německem.

Otázka č. 7: Jaká je vaše forma zaměstnání?

Ta se dotazovala na formy zaměstnání respondentů. Většina respondentů, konkrétně 74 procent, pracuje na plný úvazek (113 dotázaných). Podnikajících osob jako OSVČ je téměř 12 procent respondentů. Na zkrácený pracovní úvazek pracuje téměř 10 procent respondentů (15 dotázaných) a nejméně respondentů, 6 procent (9 dotázaných) uvedlo, že jsou momentálně nezaměstnaní.

7. Jaká je vaše forma zaměstnání?

153 odpovědí

Graf 6: Odpovědi na otázku č. 7 – Forma zaměstnání

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 8: Co děláte za práci?

V Otázce č. 8. měli respondenti uvést konkrétně na práci, kterou vykonávají. Odpověď uvedlo pouze 133 dotázaných ze 153, z toho 16 lidí neodpovědělo a 4 lidé odpověděli, že práci nechtějí uvádět. Důvodem mohlo být to, že jim bylo nekomfortní vyplňovat veřejně své pracovní místo. Ukázalo se, že respondenti vykonávají celou řadu prací z různých sektorů, proto byly odpovědi rozděleny pro lepší přehlednost do jednotlivých kategorií v tabulce č. 1 níže. Nejvíce respondentů (59) pracuje ve službách, celkem 44 procent. Ve Školství pracuje 18 procent respondentů (24), 17 procent respondentů pracuje v oblasti průmyslu (22), a nejméně respondentů, 7 procent, pracuje v IT (9). V ostatních sektorech pracuje zbylých 14 procent respondentů (19).

Tabulka 2- Rozdělení respondentů do pracovních sektorů dle odpovědí na otázku č. 8

Pracovní sektory	Celkem respondentů	
	n	%
Služby	59	44
Školství	24	18
Průmysl	22	17
IT	9	7
Ostatní	19	14
Celkem	133	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 9: Dojíždíte za prací např. do jiného města/vesnice?

Tato otázka měla zjistit, jestli musí většina respondentů z Chebska dojíždět za prací, nebo jestli našli práci ve svém okolí. Jelikož se jedná také o pohraniční oblast, předpokladem bylo, že bude část obyvatel dojíždět do práce na německé straně, proto byla tato otázka položena. Na tuto otázku odpovědělo 149 ze 153 dotazovaných. Z odpovědí respondentů je patrné, že nadpoloviční většina, celkem 62 procent respondentů (93 dotázaných) musí dojíždět za prací do jiného města.

Tabulka 3- Odpovědi na otázku č. 9: Dojíždění za prací

Dojíždění za prací	Celkem respondentů	
	n	%
Ano	93	62
Ne	57	38
Celkem	149	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č.10: Máte/Měli jste někdy potíže najít si práci?

Tato otázka měla od respondentů zjistit, jestli měli někdy potíže si najít v regionu práci. 76 procent respondentů, tedy většina, odpověděla, že nikdy potíže najít si práci neměla. Tato odpověď byla vcelku překvapující, jelikož byl předpokládán opak vzhledem k ekonomické situaci regionu.

Tabulka 4- Odpovědi na otázku č.10: Potíže najít si práci

Potíže najít si práci	Celkem respondentů	
	n	%
Ano	117	76
Ne	36	24
Celkem	153	100

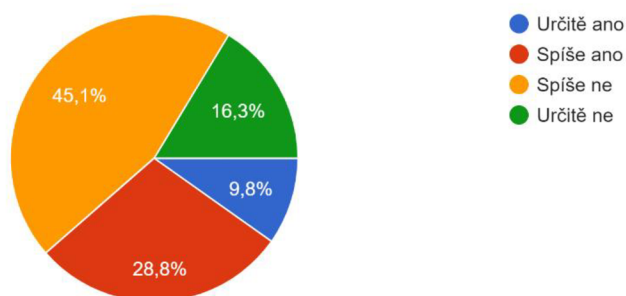
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 11: Myslíte si, že je nabídka práce ve vašem regionu dostačující?

Tato otázka se ptala respondentů na jejich názor na dostačenou nebo naopak nedostačnou nabídku práce v regionu z jejich pohledu. Měli na výběr ze kategorií odpovědí: Určitě ano, Spíše ano, Spíše ne a Určitě ne. Nejvíce respondentů, 45 procent, odpovědělo, že si myslí, že je nabídka práce v regionu spíše nedostačující. (69 dotazovaných). Po sloučení odpovědí Určitě ano/Spíše ano a Určitě ne/Spíše se skutečně potvrdilo, že většina respondentů (přes 61 procent) si myslí, že je nabídka práce nedostačující. Jednotlivé výsledky lze vidět z grafu níže:

11. Myslíte si, že je nabídka práce ve vašem regionu dostačující?

153 odpovědí

Graf 7: Odpovědi na otázku č. 11 – Názor na nabídku práce v regionu

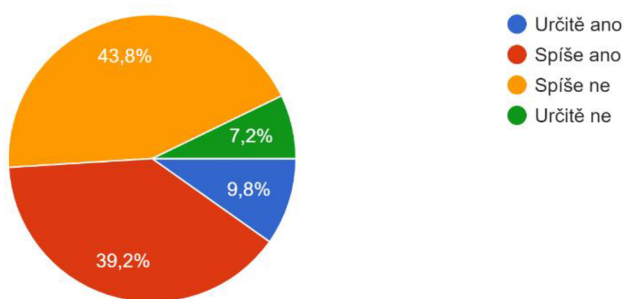
(Dostupné z: Google forms)

Otázka č.12: Myslíte si, že byste s vyšším vzděláním našli práci ve vašem regionu snadněji?

Otázka č.12 porovnávala názor respondentů na vyšší vzdělání a snadnější možnost najít si práci. Nejvíce respondentů, celkem 43 procent, odpovědělo, že si spíše nemyslí, že by našlo práci s vyšším vzděláním snadněji. Avšak po sloučení odpovědí Určitě ano a Spíše ano, a Určitě ne a Spíše ne vznikají velmi vyrovnané odpovědi, tedy polovina respondentů si myslí, že by našla s vyšším vzděláním práci snadněji a druhá polovina si to naopak nemyslí.

12. Myslíte si, že byste s vyšším vzděláním našli práci v vašem regionu snadněji?

153 odpovědí

Graf 8: Odpovědi na otázku č. 12 – Názor na snadnější možnost najít si práci s vyšším vzděláním

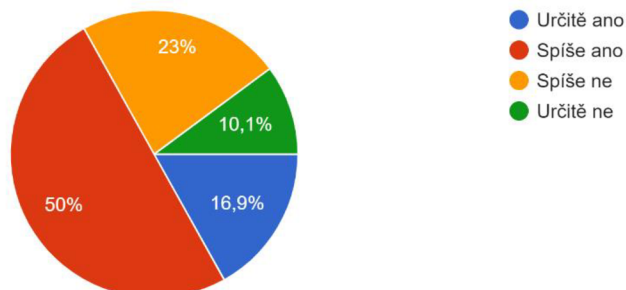
(Dostupné z: Google forms)

Otázka č.13: Jste spokojeni s výší vaší výplaty?

Tato otázka měla zjistit spokojenost občanů Chebska s jejich výplatou v práci, jelikož je faktem, že v Chebsku dostávají lidé obecně menší mzdy než v ostatních oblastech Česka. Na otázku odpovědělo 148 ze 153 dotazovaných. Po sloučení odpovědí určitě ano a spíše ano můžeme říct, že je většina respondentů (téměř 67 procent) je s výší své výplaty spokojena.

13. Jste spokojeni s výší vaší výplaty?

148 odpovědí

Graf 9: Odpovědi na otázku č. 13 – Spokojenost s výší výplaty

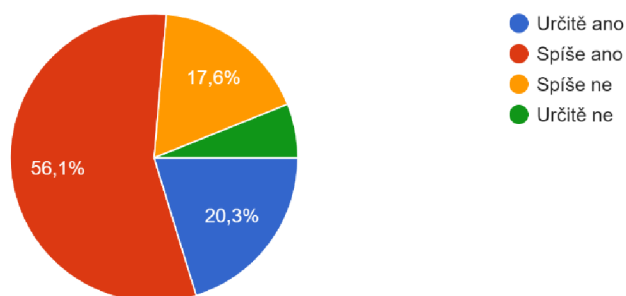
(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 14: Dokáže vaše výplata pokrýt všechny vaše náklady bez problému?

Cílem bylo zjistit, jestli je výplata respondentů dostatečná na pokrytí jejich nákladů. Na otázku odpovědělo 148 ze 153 dotazovaných. Lze předpokládat, že proto, jelikož byly mezi dotazovanými i lidé bez zaměstnání a ti otázku nevyplnili, jelikož nepobírají žádnou výplatu. Nejvíce respondentů odpovědělo, že je jejich výplata spíše dostatečná. Po sloučení odpovědí Určitě ano a Spíše ano a Určitě ne a Spíše ne, můžeme skutečně potvrdit, že je pro většinu respondentů, konkrétně 76 procent, výplata dostačující na pokrytí jejich nákladů.

14. Dokáže vaše výplata pokrýt všechny vaše náklady bez problému?

148 odpovědí

Graf 10: Odpovědi na otázku č. 14 – Pokrytí nákladů výplatou

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č. 15: Kde pracujete?

Tato otázka se dotazovala na zemi, ve které respondenti pracují, jelikož se Chebsko nachází v pohraniční oblasti s Německem a je tedy předpokládáno, že díky této relativní blízkosti oblastí, využívají někteří lidé možnost pracovat v Německu. Většina, konkrétně 72 procent respondentů (104 dotázaných), uvedla, že pracuje v Česku a pouze 28 procent respondentů (40 dotázaných) pracuje v Německu.

Tabulka 5- Odpovědi na otázku č.15: Kde pracujete

Kde pracujete	Celkem respondentů	
	n	%
V Česku	104	72
V Německu	40	28
Celkem	144	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č.16: Jestli pracujete v Německu, proč jste se pro to rozhodli?

Tato otázka navazovala na předchozí otázku č. 15. Bylo možno zaškrtnout více odpovědí. Byla zaměřena na respondenty, kteří v předchozí otázce odpověděli, že pracují v Německu a ptala se těchto respondentů na důvody, proč se tak rozhodli. Otázku vyplnilo 40 respondentů, pracujících v Německu, z toho 8 respondentů zaškrtnulo 2 odpovědi. Jako nejčastějším důvodem práce v Německu se ukázal vyšší plat, uvedlo ho skoro 34 procent respondentů (17 dotázaných). Dalším častým důvodem byla pro respondenty lepší nabídka práce v Německu, odpovědělo tak 9 respondentů (18 % dotázaných). Několik respondentů, celkem 7 dotázaných, zvolilo jako důvody obě předchozí odpovědi, vyšší plat a lepší nabídku práce (téměř 18 % dotázaných). Třetí důvod, lepší dojezdová vzdálenost z bydliště, zvolili pouze 3 respondenti (6 % dotázaných). Čtvrtou možnou odpovědí byla možnost Jiné, kde mohl respondent napsat svůj vlastní důvod. Tuto možnost využili 4 lidé (10 % dotázaných) a každý napsal jinou odpověď. 1 respondent uvedl jako důvod rodinu, další respondent specifikoval práci, dále zkušenosti a jeden respondent dokonce napsal, že pracoval v minulosti v Německu, ale pracovní podmínky byly horší než v Česku, plat byl stejný a dojíždění nutné.

Tabulka 6- Odpovědi na otázku č. 16: Důvody práce v Německu

Důvody práce v Německu	Celkem respondentů	
	n	%
vyšší plat	17	34
lepší nabídka práce	9	18
vyšší plat a lepší nabídka práce	7	18
Lepší dojezdová vzdálenost	3	6
Jiné	4	10
Celkem	40	100

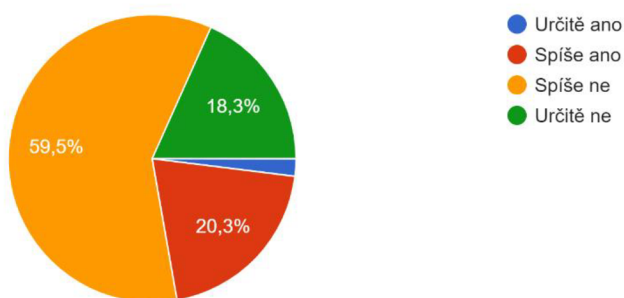
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č.17: Jste spokojeni se současnou ekonomickou situací v regionu?

Tato otázka měla zjistit spokojenost nebo případnou nespokojenost respondentů se současnou ekonomickou situací v Chebsku. Více respondentů projevilo spíše nespokojenost se současnou ekonomickou situací, téměř 60 procent dotázaných. Po sloučení odpovědí určitě ano a spíše ano a určitě ne a spíše ne, můžeme vyvodit závěr, že většina respondentů je nespokojena se současnou ekonomickou situací v Chebsku. Jedná se o téměř 80 procent všech respondentů po sloučení odpovědí.

17. Jste spojení se současnou ekonomickou situací u vás v regionu?

153 odpovědí

Graf 11: Odpovědi na otázku č. 17 – Spokojenost s ekonomickou situací

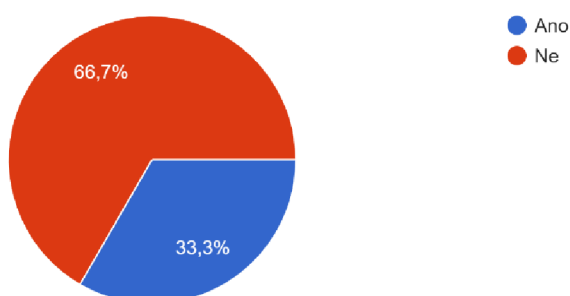
(Dostupné z: Google forms)

Otázka č.18: Přemýšleli jste někdy o tom, že byste se přestěhovali do jiného regionu?

Tato otázka zjišťovala, jestli se někdy respondenti chtějí přestěhovat jinam např kvůli ekonomické situaci nebo pracovnímu trhu apod. Předem bylo očekáváno, že bude většina respondentů uvažovat o přestěhování. Ovšem opak byl pravdou, téměř 67 procent respondentů o přestěhování do jiného regionu nikdy nepřemýšlela. O přestěhování přemýšlelo pouze něco přes 33 procent dotazovaných.

18. Přemýšleli jste někdy o tom, že byste se přestěhovali do jiného regionu?

153 odpovědí

Graf 12: Odpovědi na otázku č. 18 – Přestěhování se do jiného regionu

(Dostupné z: Google forms)

Otázka č.19: Pokud ano, z jakého důvodu?

Tato otázka navazovala na předchozí otázku č.18 a týkala se respondentů, kteří uvedli, že přemýšleli o tom, že se by se přestěhovali jinam. Otázka umožnila více odpovědí. Na otázku odpovědělo 50 dotazovaných a 13 dotazovaných zaškrtnulo více odpovědí. Jako nejčastější odpověď uvedli respondenti jako důvod nedostatečnou nabídku práce v regionu, odpovědělo tak 20 procent respondentů. Další dvě možnosti odpovědí, potíže najít si práci a drahé náklady na bydlení, uvedlo vyrovnané množství 15 respondentů (13 procent). Jako poslední odpověď mohli respondenti uvést jiný důvod, proč uvažovali o tom, že se přestěhují. Tuto možnost využilo 9 respondentů, jako nejčastější důvod uvedli, že uvažovali o přestěhování se za rodinou, takto odpovědělo 5 respondentů. Zbylí 4 respondenti uvedli jednotlivé odpovědi (4 % dotázaných), 1 respondent uvedl, že se chtěl přestěhovat kvůli kulturně-sociálním důvodům, další uvedl jako důvod lepší možnosti, třetí by se přestěhoval kvůli životnímu prostředí a poslední, čtvrtý respondent kvůli všeobecné zaostalosti regionu.

Tabulka 7- Odpovědi na otázku č. 19: Důvody přestěhování se do jiného regionu

Důvody přestěhování se do jiného regionu	Celkem odpovědí	
	n	%
Nedostatečná nabídka práce	24	38
Nízká výše platu	15	24
Potíže najít si bydlení / drahé náklady na bydlení	15	24
Jiné	9	14
Celkem	63	100

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Výsledky a doporučení

V praktické části byla popsána ekonomická situace okresu Cheb z hlediska domácností, firem a veřejného sektoru. V průběhu hledání dat bylo zjištěno že ČSÚ neoperuje s názvem Chebsko, protože tato oblast nemá přesně dané hranice, operuje pouze s názvem okres Cheb. Proto byla převzata data z ČSÚ a zkoumán okres Cheb. Dotazníkové šetření bylo však zaměřeno na oblast Chebska a rozesláno obyvatelům pocházejícím z různých měst a vesnic této oblasti. Výsledky z ČSÚ o okresu Cheb a výsledky z dotazníkového šetření budou porovnány v této kapitole.

5.1.1. Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno za účelem zjištění celkového složení domácností Chebska, dále za účelem zjištění zaměstnanosti respondentů a byla zde také zkoumána spokojenost obyvatel s ekonomickou situací v regionu a spojenost s výší výplaty, kterou respondenti dostávají. Dotazník byl rozeslán přibližně 200 respondentů z oblasti Chebska. Vyplněných dotazníků se vrátilo 153.

Struktura domácností respondentů ukázala z odpovědí, že většina respondentů, téměř 43 procent, žije s rodinou, z toho většina (38 procent) ve tříčlenné domácnosti.

Dále byla zkoumána zaměstnanost respondentů. Většina respondentů je zaměstnaná na plný úvazek. Pouze 9 procent respondentů uvedlo, že je momentálně nezaměstnaná. Lze tedy říct, že nezaměstnanost respondentů byla nízká.

Co se týče výše výplaty, bylo zjištěno, že většina respondentů, celkem 76 procent, je s výší výplaty spokojena a dokáže svojí výplatou pokrýt všechny své náklady. Bylo zjištěno, že někteří respondenti, konkrétně 28 procent, pracují i v Německu. Nejčastějším důvodem byl vyšší plat. Další častým důvodem byla také lepší nabídka práce v Německu.

V dotazníkovém šetření byly zjištěno, že většinu respondentů, téměř 80 procent dotazovaných, není zcela spokojena s ekonomickou situací v Chebsku. Většina respondentů, konkrétně 67 procent, ovšem nepřemýšlela o to, že by se přestěhovala do jiného regionu. Respondenti, kteří o přestěhování přemýšleli, uvedli jako nejčastější důvod nedostatečnou nabídku práce.

5.1.2. Porovnání dat

V práci byl proveden popis ekonomické situace Chebska. Údaje byly zjišťovány z dat ČSÚ, který evidoval vybrané ekonomické ukazatele okresu Cheb, nepracoval s pojmem Chebsko, jelikož se oficiálně jedná o historický název území. Dále byl ke zjištění dat použit polostrukturovaný dotazník, který se ptal obyvatel měl především zjistil ekonomickou situaci obyvatel Chebska. Respondenti byli dotazováni na strukturu domácností, na zaměstnanost obyvatel, tzn. formu zaměstnání a na svoji schopnost pokrýt výplatou náklady na jejich výdaje.

Struktura obyvatel okresu podle ČSÚ z hlediska pohlaví byla vcelku vyrovnaná, jednalo se téměř o poloviční rozdělení, což lze také ukázat v porovnání s výsledky dotazníku, kde byla struktura obyvatel také téměř polovičně rozdělená. Co se týče věku, podle ČSÚ je průměrný věk obyvatel okresu Cheb 43 let. V dotazníku většina respondentů uvedla, že patří do věkové kategorie 36–45 let, tedy do kategorie obsahující průměrný věk obyvatel podle dat z ČSÚ, 43 let.

Z dat z ČSÚ lze říct, že nezaměstnanost obyvatel Chebska je na relativně nízké úrovni, pohybuje se kolem 3 procent. Z výsledků dotazníku je patrné, že nejmenší počet respondentů, celkem 9 procent, je bez zaměstnání. Po porovnání těchto zdrojů dat lze říci, že množství nezaměstnaných obyvatel Chebska je relativně nízké.

Při porovnání výsledků dotazníku a informací od místostarosty je zjištěno, že obyvatelé Chebska pracující nejen na české straně. Zmiňoval, že se pracovní síly často odchází do Německa kvůli lepší možnosti najít si práci a vyššímu platu, které německé firmy nabízejí, což se také potvrdilo z výsledků dotazníkového šetření. Starosta zmiňuje jako další důvod odcházením pracovních sil do Německa, to, že spousta německých firmy poskytují svým zaměstnancům různé benefity a příspěvky jako např. u občanů Chebska populární Kindergeld neboli Příspěvek na dítě.

5.1.3. Doporučení

Město Cheb by mělo oslovovat občany aktivněji a dotazovat se na jejich názor v různých oblastech života, které je ovlivňují ať už se to týká práce, zdraví, kultury, sportu nebo jejich vlastní ekonomické situace a informovat je o různých příležitostech, které mohou využít a nabízet jim možnosti, které by mohli potencionálně zlepšit kvalitu jejich života. Město Cheb

by se také mohlo více spolupracovat s firmami v okolí a navrhnout projekty pro zaměstnávání obyvatel v těchto firmách, aby nedocházelo k odcházení pracovních sil do Německa. Firmy by se samotné měly snažit se o motivaci svých stávajících zaměstnanců a také potencionálních zájemců o práci, aby byly konkurenceschopní nabídkou práce německých firem. Mohly by se inspirovat u těch německých a nabídnout zaměstnancům obdobné výhody a benefity např. příspěvek na dojíždění, jelikož častokrát musí lidé dojíždět za prací do jiných měst.

Co se týče podnikání ve městě Cheb, je doporučeno využít potenciál historické centra pro menší podnikatele ve službách. Příkladem může být využití historických budov pro provozovny s rychlým občerstvením, kavárny a další gastronomické účely, jelikož zde vidím nedostatečné využití lokality historického centra.

Dalším doporučením je rozvoj infrastruktury jak místní z hlediska parkování, tak celorepublikové z hlediska dálniční sítě, aby mohla být oblast propojena s dalšími regiony a lépe se ekonomicky rozvíjet. Stále není dokončena dálnice D6 na trase Cheb – Praha.

6. Závěr

V této práci byl proveden popis ekonomické situace Chebska. Byla provedena charakteristika oblasti z hlediska domácností, firem a veřejného sektoru. Údaje pro charakteristiku domácností a firem byly zjišťovány z dat ČSÚ, který evidoval vybrané ekonomické ukazatele okresu Cheb.

K charakteristice veřejného sektoru byly použity informace poskytnuté z rozhovoru s místostarostou města Cheb. Starosta zmínil čerpání dotací z Evropské unie, konkrétně z dotačních programů Evropy, Evropských fondů a investičních projektů. Také se zmiňuje o spolupráci se sdružením Euroregia Egrensis na různých projektech, které jsou financovány z programů Evropské unie. Konkrétní projekty byly popsány v kapitole Euroregio Egrensis. Jedná se o program INTERREG Bavorsko-Česká republika 2021-2027, z kterého jsou financovány jednotlivé projekty na toto období. Příkladem je Partnerský projekt města Cheb a města Hof: Volkshochschule Hofer Land a Základní škola Cheb: Česko – německé setkávání žáků.

Dále byl ke zjištění dat použit polostrukturovaný dotazník, který měl především zjistit ekonomickou situaci obyvatel Chebska. Respondenti byli dotazováni na strukturu domácností, na zaměstnanost, tzn. formu zaměstnání a na svoji schopnost pokrýt výplatou náklady na vlastní výdaje. Na základě oslovení respondentů, výše zjištěných skutečností a porovnání dat lze konstatovat, že život v regionu je pro obyvatele relativně uspokojivý, co se týče splnění základních potřeb, ovšem s ekonomickou situací Chebska jako celku nejsou zcela spokojeni. O přestěhování do jiného regionu přesto většinou neuvažují. Na základě těchto faktorů byla navržena doporučení, díky kterým by se mohla zlepšit kvalita obyvatel Chebska a obecně ekonomická situace oblastí. Doporučením je, aby město Cheb aktivněji oslovovalo své občany a nabízelo jim možnosti se angažovat o zlepšení své kvality života v oblasti práce, zdraví, kultury a sportu. Dále byla navržena městu Cheb spolupráce s firmami ve městě a okolí pomocí společných projektů za účelem udržení pracovních sil v této oblasti. Posledním návrhem byl rozvoj infrastruktury a dokončení dálnice D6 na trase Cheb – Praha za účelem lepšího propojení s ostatními regiony a lepší možnosti ekonomického rozvoje.

7. Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

1. FARKAČOVÁ, Lenka. *Neučebnice ekonomie: pro každého na každý den*. Praha: Grada, 2021, 176 s. ISBN 978-80-271-3193-8.
2. HRUŠKA TVRDÝ, Lubor. *Změny na trhu práce a perspektivy vzdělanosti*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2008. 160 s. ISBN 978-80-248-1729-3.
3. HŘEBÍK, František. *Obecná ekonomie*. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 256 s. ISBN 978-80-7380-467-1.
4. JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2017. Expert (Grada), 368 s. ISBN 978-80-247-0251-8.
5. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada), 352 s. ISBN 978-80-247-4385-1.
6. MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*. Praha: Grada, 1999. 768 s. ISBN 978-80-7169-891-3.
7. ROBBINS, Lionel. *Essay on the Nature and Significance of Economic Science*. London: MACMILLAN AND CO., LIMITED, 1932. ISBN 10-1610160398.
8. SEDLÁČEK, Miroslav. *Základy ekonomické teorie*. Praha: Vydavatelství ČVUT, 2000, 139 s. ISBN 80-01-02098-3.
9. SMITH, Adam. *Pojednání o podstatě a původu bohatství národů*. Přeložil Vladimír IRGL, přeložil Alena JINDROVÁ, přeložil Josef PYTELKA, přeložil Sergej TRYML. Praha: Liberální institut, 2016, 904 s. ISBN 978-80-86389-60-8.
10. TORRAS, Mariano a kol. *Macroeconomics in Context: A European Perspective*. London: Routhledge, 2018, 712 s. ISBN 9781138185180

Elektronické zdroje:

1. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. [cit. 2022-11-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/36380891/320288-15a03.pdf/f332ed00-b916-4c2a-88a2-55640d46e2e8?version=1.0>
2. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. [cit. 2022-11-27]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-

3. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. [cit. 2023-01-9]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/c-vybrane-ukazatele-v-karlovaskem-kraji-a-jeho-okresech-k5uj53ft0i>
4. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. [cit. 2023-01-9]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/okres_cheb_--_nove_-
5. Stránky Euroregio Egrensis. [online]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://euroregio-egrensis.cz/cs>
6. Stránky Euroregio Egrensis. [online]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://euroregio-egrensis.cz/sites/default/files/dokumenty/Entwicklungsstudie%20final%20CZ.pdf>
7. Stránky Informačního centra Cheb [online]. [cit. 2022-12-10]
8. Stránky Ministerstva Financí České republiky. [online]. [cit. 2022-12-15]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2022/ekonomika-letos-zvolni-na-12-inflace-do-47119>
9. Stránky Policie České republiky. [online]. [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/uzemni-odbor-cheb-o-nas-historie-mesta-cheb.aspx>

8. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1. Seznam obrázků

Obrázek 1: Graf poptávkové křivky.....	15
Obrázek 2: Graf nabídkové křivky.....	18
Obrázek 3: Mapa okresu Cheb s vyznačenými městy	31

8.2. Seznam tabulek

Tabulka 1- Odpovědi na otázku č. 6: Místo bydliště	37
Tabulka 2- Rozdělení respondentů do pracovních sektorů dle odpovědí na otázku č. 8.....	39
Tabulka 3- Odpovědi na otázku č. 9: Dojíždění za prací.....	39
Tabulka 4- Odpovědi na otázku č.10: Potíže najít si práci	40
Tabulka 5- Odpovědi na otázku č.15: Kde pracujete.....	43
Tabulka 6- Odpovědi na otázku č. 16: Důvody práce v Německu	44
Tabulka 7- Odpovědi na otázku č. 19: Důvody přestěhování se do jiného regionu	46

8.3. Seznam grafů

Graf 1: Odpovědi na otázku č. 1 – Pohlaví.....	34
Graf 2: Odpovědi na otázku č. 2 – Věk.....	34
Graf 3: Odpovědi na otázku č. 3 – Dosažené vzdělání	35
Graf 4: Odpovědi na otázku č. 4 – Struktura domácností Chyba! Záložka není definována.	
Graf 5: Odpovědi na otázku č. 5 – Počet členů domácností	36
Graf 6: Odpovědi na otázku č. 7 – Forma zaměstnání.....	38

Graf 7: Odpovědi na otázku č. 11 – Názor na nabídku práce v regionu	40
Graf 8: Odpovědi na otázku č. 12 – Názor na snadnější možnost najít si práci s vyšším vzděláním	41
Graf 9: Odpovědi na otázku č. 13 – Spokojenost s výší výplaty	42
Graf 10: Odpovědi na otázku č. 14 – Pokrytí nákladů výplatou.....	42
Graf 11: Odpovědi na otázku č. 17 – Spokojenost s ekonomickou situací.....	44
Graf 12: Odpovědi na otázku č. 18 – Přestěhování se do jiného regionu	45

8.4. Seznam použitých zkratk

ČSÚ – Český statistický úřad

HDP – Hrubý domácí produkt

HND – Hrubý národní důchod

EU – Evropská unie

INTERREG – Program přeshraniční spolupráce Evropské unie

OSVČ – Osoby výdělečně činné

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

JEMS – Electronic Monitoring System

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Hana Hemmerová a jsem studentkou třetího ročníku oboru Veřejná správa a regionální rozvoj na Provozně-ekonomické fakultě ČZU v Praze. Ráda bych vás touto cestou požádala o vyplnění krátkého dotazníku k mé bakalářské práci na téma: Současná ekonomická situace v pohraniční oblasti Chebsko. Dotazník je zcela anonymní. Předem děkuji za vyplnění.

1. Jaké je vaše pohlaví?

a) Muž

b) Žena

2. Kolik je vám let?

a) 18-25 let

b) 26-35 let

c) 36-45 let

d) 46-55 let

e) 56-65 let

f) 66 a více let

3. Jaké je vaše dosažené vzdělání?

a) Základní

b) Střední/ Vyšší odborné

c) Vysokoškolské

4. Kolik členů má vaše domácnost?

a) Žiji sám/sama

b) Žiji s partnerem/partnerkou (manželem/manželkou)

5. Pokud žijete s rodinou, doplňte prosím počet členů:

6. Z jakého jste města/vesnice? Doplňte:

7. Jaká je vaše forma zaměstnání?

- a) Bez zaměstnání
- b) Pracovní poměr na dobu určitou / neurčitou
- c) Podnikání jako OSVČ
- d) Zkrácený pracovní úvazek/ Brigáda

8. Co děláte za práci? Doplníte:

9. Dojíždíte za prací (např. do jiného města)?

- a) Ano
- b) Ne

10. Máte/měli jste potíže najít si práci?

- a) Ano
- b) Ne

11. Myslíte si, že je nabídka práce ve vašem regionu dostačující?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne

12. Myslíte si, že byste s vyšším vzděláním našli práci ve vašem regionu snadněji?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne

13. Jste spokojeni s výší vaší výplaty?

- a) Určitě ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne

d) Určitě ne

14. Dokáže vaše výplata pokrýt všechny vaše náklady bez problému?

a) Určitě ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Určitě ne

15. Kde pracujete?

a) v Česku

b) v Německu

16. Jestli v Německu, proč jste se pro to rozhodli?

a) Vyšší plat

b) Lepší nabídka práce

c) Lepší dojezdová vzdálenost z bydliště

d) Jiné – Doplňte:

17. Jste spokojeni se současnou ekonomickou situací u vás v regionu?

a) Určitě ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Určitě ne

18. Přemýšleli jste někdy o tom, že byste se přestěhovali do jiného regionu?

a) Ano

b) Ne

19. Pokud ano, z jakého důvodu?

a) Nedostatečná nabídka práce

b) Nízká výše platu

c) Potíže najít si bydlení / drahé náklady na bydlení

d) Jiné – Doplňte: